

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE OOSTENRIJKSE SUCCESSIE-OORLOG

DE schaakpartij was dus begonnen en ze beloofde spannend te worden. De inzet was het Europees evenwicht. Er waren raadsheeren, kastelen, paarden en pionnen, maar daarover zullen wij het thans niet hebben. Bepersen we ons tot de twee voornaamste stukken: de koning en de koningin. Aan de ene kant Frankrijk, bondgenoot van Pruisen, aan de andere kant Oostenrijk, gesteund door Engeland.

1. — VIER STUKKEN...

MARIA THEREZIA kon Sardinië in eigen kamp lokken. Daarna bracht zij de verzoening met Saksen tot stand en meteen neutraliseerde zij Polen, vermits Augustus III over Saksen en Polen regeerde. Haar Beierse rivaal, keurvorst Karel Albert of Karel VII, stierf. Wie kreeg nu de keizerlijke titel? Maria Theresia liet haar eigen man, Frans van Lotharingen, tot keizer uitroepen. Meteen was zij keizerin...

2. — TEGEN-OFFENSIEF

HAAR vijanden zetten het tegenoffensief in. De koning van Pruisen overrompelde Bohemen en Saksen en dicteerde Maria Theresia de vredesverdragen van Breslau en Dresden. Zij moest aan Frederik II Silezië afstaan. Engeland had moeilijkheden op eigen bodem tengevolge van de ontschepping van de pretendent Karel Edward, en daarvan profiteerde Frankrijk. De Franse troepen drongen de Oostenrijkse Nederlanden binnen en op 11 maart 1745 behaalden de Fransen op de Engels-Hollandse legers de overwinning van Fontenoy. Daarmee kwam België in Franse handen...

3. — « AAN U DE EER! »

OP het slagveld ging het er hoffelijk toe. Toen de Engelsen te Fontenoy oog in oog stonden met de Fransen, groette de Engelse kapitein, lord Hay, de Franse legeroverste zeer beleefd en zei: « Mijnheer, laat uw soldaten schieten! » Graaf d'Anteroche groette op zijn beurt en antwoordde even hoffelijk en zwierig: « Neen, mijnheer, aan u de eer! » En, de Engelsen schoten!

4. — BALILLA

EN ook in Italië werd er gevochten, zowel op Sicilië als in het Noorden. De Oostenrijkers die Genua bezetten, werden uit de stad gejaagd door een kleine jongen Balilla geheten. De knaap goolde een Oostenrijker met een steen naar het hoofd. Daaruit ontstond een vechtpartij die tot een algemene opstand uitgroeide. De Genuezen grepen de wapens. In alle straten en in alle huizen werd er gevochten en ten slotte was de stad bevrijd.

5. — AKEN

DE vrede van Aken werd getekend in 1748. Dat was honderd jaar na de vrede van Westfalen. Maria Theresia behield het erfgoed van haar vaders, maar Frederik II behield Silezië. Onmogelijk hem daaruit weg te werken! Lodewijk XV stond België af... en naar het schijnt stamt de uitdrukking « voor de koning van Pruisen werken » uit die tijd. De oorlog had Lodewijk XV immers niets opgebracht! De Belgen waren verheugd hun vorstin weer te vinden na drie jaar bezetting. De Fransen waren verontwaardigd en, naar het schijnt, verrijkten de kooplui van de Parijse hallen hun woordschat met deze uitdrukking: « Bête comme la paix », dom als de vrede.